

บันทึก

เรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการในกรมเจ้าท่าเป็นผู้นำร่อง

(กฎกระทรวงเศรษฐกิจว่าด้วยการนำร่อง ออกตามความในมาตรา ๔

แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย แก้ไขเพิ่มเติม

พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๒) ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๗๘)

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ สร.๐๔๐๓/๓๔๓๗ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๑๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นในปัญหาข้อกฎหมายตามความประสงค์ของกระทรวงคมนาคมเกี่ยวกับการแต่งตั้งข้าราชการในกรมเจ้าท่าเป็นผู้นำร่อง ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๒)

กรณีปรากฏว่า กรมเจ้าท่ามีความเห็น ว่า ตามความหมายในข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวงเศรษฐกิจ ว่าด้วยการนำร่อง ออกตามความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๒) นั้น ย่อมหมายถึงการรับสมัครจากบุคคลภายนอกสังกัดกรมเจ้าท่า กล่าวคือ เป็นกรณีที่บุคคลภายนอกสมัครเข้ารับราชการในกองนำร่อง กรมเจ้าท่า โดยการสอบแข่งขัน สอบคัดเลือก หรือโอนมารับราชการในกรมเจ้าท่าจากส่วนราชการอื่น แต่ในกรณีที่กรมเจ้าท่าจะแต่งตั้งข้าราชการในกรมเจ้าท่าซึ่งมีคุณสมบัติและพื้นความรู้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงเศรษฐกิจ ว่าด้วยการนำร่อง ออกตามความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๒) มาปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้นำร่องชั้น ๒ ในกองนำร่อง กรมเจ้าท่า นั้น น่าจะไม่อยู่ในข่ายบังคับตามความในข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวงดังกล่าว เนื่องจากการแต่งตั้งมิได้เป็นการสมัครเข้ารับราชการแต่ประการใด เพื่อความแน่ชัดแห่งความหมาย กรมเจ้าท่าเห็นควรให้คณะกรรมการกฤษฎีกาตีความเพื่อจะได้ถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป กรมเจ้าท่าจึงเสนอกระทรวงคมนาคมหรือคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า การแต่งตั้งข้าราชการในกรมเจ้าท่าซึ่งมีคุณสมบัติและพื้นความรู้ตามกฎกระทรวงเศรษฐกิจว่าด้วยการนำร่อง ออกตามความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๒) เพื่อปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้นำร่องชั้น ๒ ในกองนำร่อง กรมเจ้าท่า นั้น จะกระทำโดยไม่ต้องมีการสอบความรู้ได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๔) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้ว มีความเห็น ว่า ตามหมวด ๑ ของกฎกระทรวงเศรษฐกิจ ว่าด้วยการนำร่อง ออกตามความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๒) ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๗๘ ได้กำหนดถึงวิธีการออกใบอนุญาตเป็น

ผู้นำร่อง ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับคุณสมบัติผู้นำร่องและผู้ฝึกการนำร่อง ชั้นความรู้ผู้นำร่อง วิธีการที่จะสอบความรู้และออกใบอนุญาตแก่ผู้ที่จะขอรับใบอนุญาตเป็นผู้นำร่อง ความในข้อ ๒^๑ แห่งกฎกระทรวงดังกล่าว ให้อำนาจเป็นบทบัญญัติที่กำหนดเฉพาะการรับสมัครจากบุคคลภายนอก สังกัดกรมเจ้าท่าเข้ารับราชการ ดังที่กรมเจ้าท่าเข้าใจแต่ประการใดไม่ หากแต่เป็นบทบัญญัติทั่วไปที่กำหนดถึงคุณสมบัติของผู้ที่จะสมัครสอบความรู้เพื่อรับใบอนุญาตในการเป็นผู้นำร่อง ซึ่งอาจเป็นบุคคลภายนอกหรือเป็นข้าราชการในสังกัดกรมเจ้าท่า ข้อ ๑๐^๒ แห่งกฎกระทรวงดังกล่าวก็ได้บัญญัติไว้ชัดว่าต่อเมื่อผู้สมัครสอบผ่านการสอบไล่ได้แล้วเท่านั้น จึงให้อธิบดีกรมเจ้าท่าออกใบอนุญาตให้เป็นผู้นำร่องนอกจากนั้นกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทยก็มีได้บัญญัติให้บุคคลประเภทใดประเภทหนึ่งได้รับยกเว้นการปฏิบัติในเรื่องที่กฎหมายกำหนดเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือการสอบความรู้เพื่อรับใบอนุญาตเป็นผู้นำร่องเป็นพิเศษแต่ประการใด ตรงกันข้ามตามวรรคสองของข้อ ๑๐ แห่งกฎกระทรวงดังกล่าวกลับมีบทบัญญัติว่า ผู้ที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นผู้นำร่องของรัฐบาลจะต้องคัดเลือกจากผู้ที่ยังสอบไล่ได้แล้วเท่านั้น ดังนั้นจึงเห็นว่าแม้ข้าราชการของกรมเจ้าท่าเองหากจะได้รับแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นผู้นำร่องก็ต้องอยู่ในข่ายบังคับของกฎกระทรวงว่าด้วยการนำร่องดังกล่าว คือจะต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดและได้ผ่านการสอบความรู้และได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีกรมเจ้าท่าเช่นกัน

(ลงชื่อ) ส. โทตระกิตย์
(นายสมภพ โทตระกิตย์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เมษายน ๒๕๑๓

^๑ ข้อ ๒ บุคคลที่จะสมัครเป็นผู้นำร่องชั้น ๒ ตามข้อ ๑ นั้น จะต้องเป็นนายทหารเรือชั้นเรือเอกขึ้นไป ที่ได้เป็นผู้บังคับการเรือมาแล้ว หรือนายเรือของเรือค้าต่างประเทศ และต้องมีอายุระหว่าง ๓๐ ปีกับ ๔๕ ปีบริบูรณ์

อนึ่ง การรับสมัครนั้น ถ้าสามารถจะทำได้ ย่อมให้ประโยชน์แก่นายทหารเรือแห่งราชนาวิกโยธินก่อนบุคคลอื่น

^๒ ข้อ ๑๐ ถ้าผู้สมัครสอบไล่ตก จะให้เวลาทำการฝึกนำร่องอีก ๑ เดือน แล้วทำการสอบไล่แก้ตัวใหม่ ถ้าสอบไล่ตกอีกเป็นครั้งที่ ๒ ก็ให้อธิบดีกรมเจ้าท่าพิจารณาว่าสมควรจะให้สอบไล่อีกหรือไม่ ถ้าให้สอบไล่อีกก็ต้องไปฝึกอีก ๑ เดือน แล้วสอบไล่ใหม่ หรือมิฉะนั้นก็ให้คัดชื่อออกเสียเลย แต่ถ้าสอบไล่ตกอีกเป็นครั้งที่ ๓ ให้หมดสิทธิเป็นผู้ฝึกนำร่องอีกต่อไป ส่วนผู้ที่สอบไล่ได้นั้น ให้อธิบดีกรมเจ้าท่าออกใบอนุญาตให้เป็นผู้นำร่อง

ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้นำร่องของรัฐบาลหรือเทศบาลนั้น จะได้คัดเลือกจากผู้ที่ยังสอบไล่ได้แล้วตามลำดับคะแนน ในการนี้ให้อธิบดีกรมเจ้าท่าเสนอรายนามต่อรัฐมนตรีเพื่อประกาศแต่งตั้งต่อไป